

USAIDдин «КЕЛГИЛЕ, ОКУЙБУЗ!» ДОЛБООРУ

Мектеп директорлору, окуу-тарбия
иштери боюнча орун басарлары
жана китепканачылары үчүн
тренинг өткөрүү боюнча нускама

Модуль 3.
ШАР ОКУУ

Модуль 4.
СӨЗ
БАЙЛЫГЫ

Модуль 5.
ОКУГАНЫН
ТҮШҮНҮҮ

Тренинг

ШАР ОКУУ. СӨЗ БАЙЛЫГЫ. ОКУГАНЫН ТҮШҮНҮҮ

1. Тренингдин максаттары, милдеттери жана күтүлгөн натыйжалар

Максаттары	<ul style="list-style-type: none">• катышуучуларды "Сөз байлыгы", "Шар окуу", "Окуганын түшүнүү" боюнча тренинг модулдары менен тааныштыруу;• директорлордун, директорлордун окуу-тарбия иштери боюнча орун басарларынын 1-2-модулдардан кийинки сабактарга байкоолору, мугалимдерге колдоо көрсөтүүлөрү, түзгөн пландарынын ишке ашырылышы боюнча кайтарым байланыш алуу.• китепканачылардын, бай окутуу чөйрөсүн түзүү боюнча аткарган иштери боюнча кайтарым байланыш алуу.
Милдеттери	<ul style="list-style-type: none">• катышуучулар башталгыч класстардын мугалимдери менен алып барылган иштер тууралуу кайтарым байланыш беришет;• катышуучулар башталгыч класстардын мугалимдери менен алып барылган иштерди жакшыртуу боюнча рекомендацияларды иштеп чыгышат;• катышуучулар "Келгиле, окуйбуз!" долбоорунун алкагында башталгыч класстардын мугалимдери үчүн иштелип чыккан окууга үйрөтүү боюнча колдонмонун материалдары менен таанышышат;• катышуучулар үчүн "Сөз байлыгы", "Шар окуу", "Окуганын түшүнүү" боюнча үч модулдун программасы боюнча тренинг өткөрүлөт, жана айрым сессияларды (же көнүгүүлөрдү) өткөрүүнү иш жүзүндө сынап көрүшөт.• Катышуучулар алынган маалыматтарды мугалимдердин колдонуусун көзөмөлдөө жана аларга тиешелүү колдоолорду көрсөтүүнү пландаштырышат.
Күтүлгөн натыйжалар	<ul style="list-style-type: none">• долбоордун алкагында иштелип чыккан материалдарды колдонуп, катышуучулар мектептеринде "Сөз байлыгы", "Шар окуу", "Окуганын түшүнүү" модулдарынын материалдарынын колдонулушун көзөмөлдөшөт жана тиешелүү колдоолорду көрсөтүү менен шарттарды түзүшөт;• катышуучулар тренингдердин натыйжасында өздөштүргөн билимдерин жана көндүмдөрүн баалай алышат;• директорлор, директорлордун окуу-тарбия иштери боюнча орун басарлары "Келгиле, окуйбуз!" долбоорунун алкагында мугалимдерге насаатчылык кылуунун маданиятын өздөштүрүшөт.

- **Эскертүү:** Катышуучуларга бул бир күндө "Сөз байлыгы" модулу гана өтүлөөрүн, "Шар окуу", "Окуганын түшүнүү" модулдары март айында 2 күн өтүлө тургандыгын маалымдагыла.

2. Тренингдин материалдары: 3,4,5-модулдар

3. Керектүү материалдар: Флипчарттар, маркерлер, кайчы, клей, кагаз скотч, түстүү кагаз

4. Тренинг өткөрүү мөөнөтү: 3 күн (3-модуль: 1 күн, 4,5-модуль: 2 күн)

5. Тренингдин катышуучулары: USAIDдин «Келгиле, окуйбуз!» долбоорунун пилоттук мектептеринин директорлору, директорлордун окуу-тарбия иштери боюнча орун басарлары жана китепканачылары.

1-күн. 3-модуль: Сөз байлыгы

ТРЕНИНГДИН ПРОГРАММАСЫ

8.30 - 9.00	Катышуучуларды каттоо жана
9:00 – 9:15	Учурашуу көнүгүүсү
9.15 - 10.00	1-сессия. «Тыбыштык кабыл алуу» жана «Алфавит менен таанышуу» модулдары боюнча тренингдерден кийинки катышуучулардын байкоолору (мугалимдердин жетишкендиктери, көйгөйлөрү), мугалимдерге колдоо көрсөтүүдөгү жетишкендиктери, көйгөйлөрү тууралуу кайтарым байланыш жана рефлексия
10.00 – 10.30	2-сессия. Көнүгүү, мини-лекция: «Сөз байлыгы»
10.30- 11.00	 Кофе-брейк
11.00-12.00	3-сессия. Практикалык иш: «Сөз байлыгын өркүндөтүү (толуктоо жана кеңейтүү) ыкмалары»
12.00- 12.30	4-сессия. Практикалык иш. Маркировка менен окуу
12.30 - 13.15	 Түштөнүү
13.15-14.15	5-сессия. Практикалык иш: «Башталгыч класстардын окуучуларынын сөз байлыгы кантип өркүндөтүлөт: топтук көнүгүүлөр»
14.15-14.45	6-сессия. Сөз байлыгын баалоо боюнча мини-лекция жана практикалык иш
14.45-15.30	7-сессия: Пландаштыруу
15.30 – 15.50	 Кофе-брейк
15.50 – 16.30	7-сессиянын уландысы, презентациялар, талкуулар.
16.30 – 17.00	Рефлексия. Суроо-жооп

Убакыт	Иш-чара	Ресурстар жана эскертүүлөр												
15 мүнөт	<p>Учурашуу. «Учурашуу» көнүгүүсү</p> <p>Катышуучулар тегерете турушат. Фасилитатор (Ф) катышуучулар бүгүнкү күнгө бири-бирине каалоо айтуудан баштоону сунуштайт. Каалоолор кыска – мүмкүн болсо бир сөздөн (сүйлөмдөн) болууга тийиш. Биринчи катышуучу топту каалоосун арнаган катышуучуга ыргытып, өз каалоосун айтат. Топту кармаган катышуучу аны кийинки катышуучуга ыргытып, өз каалоосун айтат. Ф топ катышуучулардын баарына ыргытылгандыгын көзөмөлдөп, эч кимдин калып калбоосун камсыздайт.</p>	<p>Кагаз менен скотчтон жасалган топ</p> <p>Эскертүү: (Таанышууну да кошо жүргүзүүгө болот. Бул учурда катышуучу өз атын айтып, анан каалоосун айтып топту ыргытат).</p>												
45 мүнөт	<p>1-сессия. Кайтарым байланыш</p> <p>Ф катышуучуларды 6 чакан топко бөлөт. 1 жана 2-топтор: директорлор, 3 жана 4-топтор директорлордун окуу-тарбия иштери боюнча орун басарлары (ДОБ), 5 жана 6-топтор: китепканачылар.</p> <p>- 1, 3-топтор флипчартта алдын ала тартылган таблицаны колдонуп, тыбыштык кабыл алуу жана алфавит менен таанышуу боюнча өткөрүлгөн тренингдерге байланыштуу ыкмаларды, көнүгүүлөрдү мугалимдер тарабынан колдонуудагы ийгиликтерди жана кыйынчылыктарды чакан топтордо талкуулашат.</p> <p>- 2, 4-топто ошол эле таблица боюнча мугалимдерди колдоо боюнча түзүлгөн план боюнча аткарылган иштердеги ийгиликтерди жана кыйынчылыктарды чакан топтордо талкуулашат.</p> <p>- 5 жана 6-топтор кенже курактагы балдар үчүн китепкананын фондун байытуу жана мугалимдер менен биргеликте өткөрүлгөн иш-чаралар боюнча аткарылган иштердеги ийгиликтерди жана кыйынчылыктарды чакан топтордо талкуулашат.</p> <p>1, 3-топтор – сабактарды байкоо учурунда аныкталган</p> <table border="1" data-bbox="275 987 1161 1125"> <thead> <tr> <th data-bbox="275 987 527 1084">Ийгиликтер</th> <th data-bbox="527 987 806 1084">Кыйынчылыктар</th> <th data-bbox="806 987 1161 1084">Ишти жакшыртууга карата сунуштар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="275 1084 527 1125"></td> <td data-bbox="527 1084 806 1125"></td> <td data-bbox="806 1084 1161 1125"></td> </tr> </tbody> </table> <p>2, 4-топтор – мугалимдерди колдоо боюнча иш-чаралардагы</p> <table border="1" data-bbox="275 1224 1161 1362"> <thead> <tr> <th data-bbox="275 1224 527 1321">Ийгиликтер</th> <th data-bbox="527 1224 806 1321">Кыйынчылыктар</th> <th data-bbox="806 1224 1161 1321">Ишти жакшыртууга карата сунуштар</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="275 1321 527 1362"></td> <td data-bbox="527 1321 806 1362"></td> <td data-bbox="806 1321 1161 1362"></td> </tr> </tbody> </table>	Ийгиликтер	Кыйынчылыктар	Ишти жакшыртууга карата сунуштар				Ийгиликтер	Кыйынчылыктар	Ишти жакшыртууга карата сунуштар				<p>Флипчарттар, маркерлер</p>
Ийгиликтер	Кыйынчылыктар	Ишти жакшыртууга карата сунуштар												
Ийгиликтер	Кыйынчылыктар	Ишти жакшыртууга карата сунуштар												

5, 6-топтор – китепкананын фондун байытуу жана мугалимдер менен биргеликте өткөрүлгөн иш-чаралар боюнча аткарылган иштердеги

Ийгиликтүү жактар	Кыйынчылыктар	Ишти жакшыртууга карата сунуштар

Чакан топтордо талкуудан кийин ар бир топ өз ишинин презентациясын өткөрөт. Чакан топтордо иштөө – 15 мүнөт. Чоң топтордо талкуулоо, суроо-жооптор – 30 мүнөт.

Эскертүү: Катышуучулар кайсы топтордо иштешкенгин эстеп калуусун өтүнгүлө. Себеби акыркы сессияда кайра эле ушул топтордо биригишип иштешет

30 мүнөт

2-сессия. Сөз байлыгы

«Сөздүн мааниси» көнүгүүсү

Ф топторго айрым белгиленген сөздөр бар сүйлөмдөрдү таркатат. Андан соң ар бир топтон белгиленген сөздөрдүн маанилерин чечмелеп берүүсүн өтүнөт.

Карточкалардын мааниси (ар бир сүйлөм ар башка карточкада берилет):

- 1.Биздин кебибиз сөздөрдөн турат. 2.Баяндамачы сөздүн анык чебери экен. 3.Сөздөн ишке өтүү керек. 4.Докладчы жыйынтыктоочу сөздү сүйлөөдөн баш тартты. 5.«Сөз жөнүндө дастан» - эң маанилүү китеп. 6.Сөз Исановго берилди. 7.Сөз кыпындай болсо да, тоодой күчү бар. 8.«Кыргыз жери» ырынын обонун Апаз Жайнаков, сөзүн Түмөнбай Байзаков жазган.

СӨЗдүн мааниси (ар бир мааниси ар башка карточкада берилген, аларды номурулоонун зарылдыгы жок. Номурланган карточка текшерүү үчүн тренерде гана болот).

- 1.Жекече түшүнүктү билдирген кептин бирдиги. 2.Сөз зергери. 3.Сүйлөшүүдөн ишке өтүү. 4.Корутунду сөз. 5.Китеп же эмгектин аталышы. 6.Сүйлөө кезеги, укугу. 7.Сөз кудурети, таасири. 8.Текст.

Ф мындай көнүгүүлөр эмне максат менен өткөрүлөрү тууралуу катышуучулардын ой-пикирин сурайт.

Мини-лекция.

Ф.: Сөз байлыгы окуганын түшүнүү үчүн негиз болуп эсептелет. Сөз байлыгы – бул адам маанисин билип, өз (ички жана тышкы) кебинде колдонгон сөздөрдүн топтому. Тексттеги ар бир сөздүн маанисин түшүнүү бүтүндөй сүйлөмдүн, абзацтын, тексттин маанисин түшүнүүгө жардам берет. Тексттеги кайсы бир сөз окуучулар үчүн таптакыр түшүнүксүз, жаңы же жазылышы тааныш, бирок мааниси

Ар бир топ үчүн сүйлөмдөр жазылган карточкалар.

анчалык түшүнүктүү эмес болуп калышы мүмкүн. Сөз тааныш жана түшүнүктүү, бирок окуучулар ал сөздү кебинде жана жазууда колдонбогон жагдайлар да жолугат. Мугалим окуучуларды сөз менен иштөөнүн ар кандай стратегияларын колдонууга, көптөгөн маалымат булактарын – сөздүктөрдү, глоссарийлерди, шилтемелерди ж. б. колдонууга, сөздүн маанисин аныктоодо контекст менен кантип иштөө керектигин үйрөтүүсү зарыл. Бирок бардык стратегиялар менен таанышканга чейин окутуу процессинде окуучулардын көңүлүн кайсы сөздөргө бурууну, окуучулардын сөз байлыгы кайсы булактардан толукталарын, аны байытуу кандайча ишке ашарын, тигил же бул сөздөр кантип/качан колдонуларын аныктап алуу маанилүү. Сөз байлыгы натыйжалуу баарлашууга – угууга, сүйлөөгө, окууга жана жазууга жол ачат.

Башталгыч мектепте окутуу учурунда бардык төрт көндүмдү өнүктүрүүгө көңүл буруу маанилүү.

Сөз байлыгынын эки түрүн айырмалашат:

1. активдүү сөз байлыгы – оозеки кепте да, жазууда да колдонулуучу сөздөрдүн запасы.

2. пассивдүү сөз байлыгы – бул окуганда же укканда билген, бирок аларды өз кебинде жана жазуусунда колдонбогон сөздөр. Пассивдүү сөз байлыгы адатта активдүүгө караганда бир нече эсе көп болот.

Окутуу процессинде окуучулардын пассивдүү да, активдүү да сөз байлыктарын өстүрүүгө өзгөчө көңүл буруу зарыл. Сөз байлыгы сөздүн маанисин түшүндүрүүнүн, жаңы сөздөрдү оозеки кеп менен жазууда да колдонуунун натыйжасында өркүндөйт.

Окуучулардын сөз байлыгы түрдүү булактардын эсебинен байыйт, анын ичинде: чоң кишилер жана теңтуштары менен баарлашуу, мектептеги окутуу процесси ж.б.; өз алдынча окуу, чоң кишилердин үн чыгарып окуп берүүсү, биргелешип окуу, медиа аркылуу (фильмдер, музыка, интернет, газеталар, журналдар, социалдык тармактар ж. б.); бай жана ар түрдүү баарлашуу чөйрөсүнүн жана окуунун таасири. Окуучулардын активдүү сөз байлыгын түзүүчү сөздөрдүн үч тематикалык тобу кездешет: биринчи топ – **жалпы колдонулуучу лексика**, б.а. күндөлүк турмушта колдонулуучу сөздөр. Сөздөрдүн экинчи тобу – бул **окуу процессинде колдонулуучу лексика**, ал эми үчүнчү тобу – **таанып-билүүнүн атайын чөйрөсүнө (предметке) тиешелүү сөздөр, терминдер** (1-диаграмма. Активдүү сөз байлыгынын тематикалык деңгээлдери. 3-модуль, 6-б.).

Башталгыч мектепте сөз байлыгын калыптандырууга таасир тийгизүүчү факторлор:

1. үй-бүлөдө баарлашуу тажрыйбасы;
2. мектепке чейинки билим берүү тажрыйбасы;
3. тилдик тажрыйба;
4. окурмандык тажрыйба;

Power Point Презентациясы «Башталгыч класстардын окуучуларынын сөз байлыгын өркүндөтүү»

	5. предмет аралык жана сабактан тышкаркы байланыштар	
10.30 – 11.00	 Кофе-брейк	
60 мүнөт	<p>3-сессия. Сөз байлыгын өркүндөтүү (толуктоо жана кеңейтүү) ыкмалары <i>Көнүгүү</i></p> <p>Ф катышуучуларга сөздөрдү таркатып берет. Андан соң ар бир катышуучудан сөздөрдүн лексикалык мааниси боюнча өз тобун табуусун өтүнөт. Мисалы, биринчи топту синонимдер, б.а. маанилери бирдей же окшош болгон сөздөрү бар катышуучулар түзөт. Экинчи топту – уңгулаш сөздөрү бар катышуучулар түзөт ж.б.</p> <p>Синонимдер: мээримдүү, боорукер, сулуу, жылдыздуу, алдуу, күчтүү. Антонимдер: алыс-жакын; билимдүү-билимсиз; баатыр-коркок Омонимдер: жол картасы, казы-карта, географиялык карта, жылдын он эки айы, ай жүздүү кыз. Көп маанилүү сөздөр: кишинин башы, иштин башы, башма-баш, жол башчы, башы иштейт, суунун башы. Фразеологизмдер: суу жүрөк, жүрөгү жок, көкүрөгү көк тиреген, мурдун көтөргөн, мурдун балта кеспеген.</p> <p>Ф түзүлгөн топторго окуу китебинен алынган тексттердин негизинде сөз байлыгын өркүндөтүү ыкмаларын талкуулоо тапшырмасын берет: 1-топ: «Сөздөрдүн маанисин мугалимдин түшүндүрүүсү», «Маалымдама адабиятты пайдалануу» (3-модуль, 12-13-бет); 2-топ: «Сөз жасоо жолдорун эске алуу», «Контекстти пайдалануу» (3-модуль, 13-14-бет); 3-топ: «Окутууда көп кайталануучу сөздөр», «Сөздөрдү топтоштуруу» (3-модуль, 14-бет); 4-топ: «Бир нече мааниге ээ болгон сөздөр (омонимдер)», «Синонимдер, антонимдер» (3-модуль, 15-бет); 5-топ: «Фразеологиялык сөздөрдү иликтеп-үйрөнүү» (3-модуль, 16-бет).</p> <p>Чакан топтордо талкуудан кийин ар бир топ өз ишинин презентациясын өткөрөт. Чакан топтордо иштөө – 15 мүнөт. Топтордун презентациялары – 30 мүнөт.</p>	<p>Сөздөрдүн топтому. Эскертүү: Сөздөрдүн топтому мугалимдер үчүн нускамадагы тиркемеден караңыз</p> <p>Флипчарттар, маркерлер, 3-модуль, окуу китебинен тексттер.</p> <p>Эскертүү: Топтор өздөрүнө бөлүнгөн ыкмалардын бирөөнү гана презентацияга даярдап, бирөөнү жөн гана, кыска убакытта түшүндүрүп берүүсүн эскерткиле.</p> <p>Топтордун убакытты оптималдуу пайдалануусун такай көзөмөлгө алгыла.</p>
30 мүнөт	<p>4-сессия. Текст менен иштөө <i>Маркировка менен иштөө</i></p> <p>Ф катышуучулардан модулдун 17-бетиндеги «Иллюстрациялык материалдар менен иштөө» жана 20-беттеги «Сөз байлыгын өстүрүү үчүн маалымдама адабияттарды колдонуу» бөлүмдөрүн өз алдынча окуп чыгууну өтүнөт (20 мүнөт). Окуу учурунда текстке төмөнкү белгилерди коюуну сунуштайт:</p>	3-модуль

	<p>«✓» - «мен билген маалымат»; «+» - «жаңы маалымат»; «?»- «түшүнүксүз, кошумча маалымат керек, тереңирээк үйрөнүп билгим келет» Жалпы топто талкуулоо (10 мүнөт).</p>							
12.30-13.15	 Түштөнүү							
60 мүнөт	<p>5-сессия. Башталгыч класстардын окуучуларынын сөз байлыгы кантип өркүндөтүлөт: топтук көнүгүүлөр «Макалдар» көнүгүүсү (10 мүнөт)</p> <p>Ф топторго макалдар жазылган барактарды таратып, бир топ экинчи топко макалдын маанисин сөз менен эмес, мимика, жест жана кыймылдын жардамы менен түшүндүрүүнү өтүнөт.</p> <p>Тапшырма аткарылгандан кийин Ф катышуучулардан тапшырманы аткарууда кандай кыйынчылыктар келип чыкканы, көнүгүү кандай максатты көздөгөнү жана аны класста колдонуу жолдору тууралуу ой-пикирлери менен бөлүшүүнү сунуштайт.</p> <p>Андан кийин Ф катышуучуларды 5 топко бөлүп, «Сөз байлыгы» модулундагы көнүгүүлөрдү топторго бөлүштүрөт. Топтор көнүгүүлөрдү иш жүзүндө сынап көрүшүп, керек болсо аларды өзгөртүүнү/ыңгайлаштырууну сунушташат. Ф катышуучуларга көнүгүүлөрдү төмөнкү таблицкага ылайык талдоону сунуштайт:</p> <table border="1" data-bbox="277 812 1161 914"> <thead> <tr> <th>Көнүгүүнүн максаты</th> <th>Аткаруу баскычтары</th> <th>Натыйжа</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>1-топ: «Сөз» графикалык уюштургучу», «Сөздүн маанисин түшүндүрүү-1», «Сөздүн маанисин түшүндүрүү-2», «Сүрөттү тааныш сөздөр менен туташтыр» (3-модуль, 42-51-беттер);</p> <p>2-топ: «Көмөкчү сүрөт», «Кичинеден чоңго», «Мен бул сөздү билем», «Сөздүн уңгусу» таблицасы» (3-модуль, 52-58-беттер);</p> <p>3-топ: «Фразеологизмдер менен сүрөттөр», «Фразеологизмдер», «Сахналаштыруу» (3-модуль, 59-65-беттер);</p> <p>4-топ: «Жаңы сөздөр менен текст түзөбүз», «Сөздөр дубалы», «Түстүү табличкалардагы сөздөр» (3-модуль, 66-73-беттер);</p> <p>5-топ: «Жандуу кеп», «Ким эмне жейт?», «Синонимдер», «Активдүү сөз байлыгын толуктоо» (3-модуль, 74-83-беттер).</p> <p>Чакан топтордо иштөө - 20 мүнөт. Чоң топто презентация өткөрүү - 30 мүнөт.</p> <p>Ф катышуучулардын ишин жыйынтыктайт: «Демек, сөз байлыгы боюнча сабакта сөздүн маанисин түшүндүрүү, синонимдерди, антонимдерди колдонуу,</p>	Көнүгүүнүн максаты	Аткаруу баскычтары	Натыйжа				<p>Флипчарттар, маркерлер, кайчы, клей, кагаз скотч, түстүү кагаз.</p> <p><u>Эскертүү:</u> Топтор өздөрүнө бөлүнгөн көнүгүүлөрдүн бирөөнү гана презентацияга даярдап, бирөөнү жөн гана, кыска убакытта түшүндүрүп берүүсүн эскерткиле.</p> <p>Топтордун убакыты оптималдуу пайдалануусун такай көзөмөлгө алгыла.</p>
Көнүгүүнүн максаты	Аткаруу баскычтары	Натыйжа						

	<p>тематикалык жана сюжеттик сүрөттөрдү колдонуу, буюмду сүрөттөө ж.б.у.с. ыкмаларды колдонсо болот».</p> <p>Сиздер азыр бирден гана көнүгүүгө терең талдоо жасадыңыздар. Ал эми мектепке барганыңыздарда мугалимдериңиздер ушул көнүгүүлөрдүн баарын башка-башка сабактарда колдонуусу мүмкүн. Андыктан алардын сабактарына, класстан тышкаркы иштерине пландуу көзөмөл жүргүзүү учурунда да, усулдук жардам берүү максатында байкоо жүргүзүү учурларында да мугалимдердин кемчиликтерине басым жасабастан, аларга колдоо көрсөтүү үчүн кемчиликтерин айтуунун ордуна ал боюнча сунуштарды берүү керектигин унутпаңыздар. Анткени мугалимдер бул көнүгүү, ыкмаларды биринчи жолу апробациядан өткөрүп жаткандыгын унутпаңыздар.</p>									
30 мүнөт	<p>6-сессия. Сөз байлыгын баалоо</p> <p>Ф модулдарда сунушталган көнүгүүлөр бир эле учурда калыптандыруучу баалоонун куралы катары колдонулуусу мүмкүн экендигин дагы бир ирет катышуучулардын эсине салат. «Баалоо» бөлүмүндө көрсөтүлгөн куралдар кандайдыр бир көндүмдү баалоодо колдонууга сунушталган шкалалар менен өзгөчөлөнөт.</p> <p>Ф сөз байлыгын баалоо үчүн сунушталган каражаттардын бирөөнү презентациялоого даярдоосун өтүнөт жана ар бир топко бирден бөлүп берет.</p> <table border="1" data-bbox="275 769 1182 1040"> <tr> <td data-bbox="275 769 506 1040">Бул куралдын жардамы менен кайсы көндүмдөр бааланат?</td> <td data-bbox="506 769 674 1040">Аткаруу тартиби</td> <td data-bbox="674 769 936 1040">Куралды колдонуу үчүн сабактын бөлүгү/окутуунун этабы</td> <td data-bbox="936 769 1182 1040">Окутуу программасын/п роцессин жакшыртуу үчүн баалоонун натыйжаларын колдонуу</td> </tr> <tr> <td data-bbox="275 1005 506 1040"></td> <td data-bbox="506 1005 674 1040"></td> <td data-bbox="674 1005 936 1040"></td> <td data-bbox="936 1005 1182 1040"></td> </tr> </table> <p>Ф: Бул сессия башталгыч класстардын мугалимдери үчүн кеңири формада өтүлгөн. Себеби, алар өздөрүнүн күнүмдүк сабактарында бул куралдарды ыңгайлуулугуна жана тандоосуна жараша үзгүлтүксүз колдонушат. Ал эми Сиздер, бул баалоо куралдарын мугалимдердин колдонуусун көзөмөлдөө жана колдоо көрсөтүү максатында аткарылуучу иш-чаралар тобун планга киргизүүңүздөр зарыл.</p>	Бул куралдын жардамы менен кайсы көндүмдөр бааланат?	Аткаруу тартиби	Куралды колдонуу үчүн сабактын бөлүгү/окутуунун этабы	Окутуу программасын/п роцессин жакшыртуу үчүн баалоонун натыйжаларын колдонуу					<p>Power Point Презентациясы «Башталгыч класстардын окуучуларынын сөз байлыгын өркүндөтүү»</p> <p>Эскертүү: Кайсыл куралды кайсыл топко презентациялоого берүүнү алдын-ала даярдаңыз.</p>
Бул куралдын жардамы менен кайсы көндүмдөр бааланат?	Аткаруу тартиби	Куралды колдонуу үчүн сабактын бөлүгү/окутуунун этабы	Окутуу программасын/п роцессин жакшыртуу үчүн баалоонун натыйжаларын колдонуу							

14.45-15.30 45 мүнөт.	<p>7-сессия. Пандаштыруу.</p> <p>Ф: Урматтуу кесиптештер, ушул модулдагы материалдар менен таанышуудагы Сиздердин негизги максатыңыздар башталгыч класстардын мугалимдеринин бул модулдагы ыкмаларды, көнүгүүлөрдү сабактарында ырааттуу, туура, максаттуу колдонуусун көзөмөлдөө жана алардын алдында пайда болгон кыйынчылыктарды жеңүүгө жардам берүү экендигин унутпашыңыздар керек.</p> <p>Ал эми, бул ишти өзүңүздөр ырааттуу, системалуу жүргүзүү үчүн жасалуучу иштерди пландаштырып алуу зарылчылыгы келип чыгат.</p> <p>Азыркы сессиябыз ошол пландаштырууга байланыштуу.</p> <p>Ф:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Катшыуучуларды кайрадан 1-сессиядагы топторго бөлгүлө. • Төмөнкү таблицаны сунуштагыла: <table border="1" data-bbox="331 537 1243 634"> <thead> <tr> <th data-bbox="331 537 415 597">№</th> <th data-bbox="415 537 699 597">Аткарылуучу иш-чаралар</th> <th data-bbox="699 537 884 597">Жооптуу</th> <th data-bbox="884 537 1062 597">Мөөнөтү</th> <th data-bbox="1062 537 1243 597">Эскертүү</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="331 597 415 634"></td> <td data-bbox="415 597 699 634"></td> <td data-bbox="699 597 884 634"></td> <td data-bbox="884 597 1062 634"></td> <td data-bbox="1062 597 1243 634"></td> </tr> </tbody> </table>	№	Аткарылуучу иш-чаралар	Жооптуу	Мөөнөтү	Эскертүү						<p>Эскертүү: Катшыуучулар пландарды ийгиликтүү түзүүсү үчүн ар бир топко (тактап айтканда, директорлорго, алардын орун басарларына, китепканачыларга) багыттама суроолордун (вопросы-подсказки) тизмегин түзүп алыңыздар.</p>
№	Аткарылуучу иш-чаралар	Жооптуу	Мөөнөтү	Эскертүү								
15.30 – 15.50, 20 мүнөт	 Кофе-брейк											
15. 50-16.30	<p>7-сессиянын уландысы, презентациялар, талкуулар.</p>											
30 мүнөт	<p>Рефлексия. Суроо-жооп.</p>											

2-күн. 4-модуль: Шар окуу

ТРЕНИНГДИН ПРОГРАММАСЫ

8.30 - 9.00	Катышуучуларды каттоо
9:00 – 9:25	«Өнөктөшүн тааныштыруу» көнүгүүсү
9.25 - 10.30	1-сессия. Сөз байлыгы боюнча өткөн тренинг тууралуу кайтарым байланыш жана рефлексия
10.30 – 11.00	 Кофе-брейк
11.00 - 11.45	2-сессия. Мини-лекция, практикалык иш: «Шар окуу»
11.45 - 12.30	3-сессия. Практикалык иш: «Шар окуу көндүмү кантип өркүндөтүлөт: топтук көнүгүүлөр».
12.30 - 13.15	 Түштөнүү
13.15 - 13.45	3-сессия. Практикалык иш: «Шар окуу көндүмү кантип өркүндөтүлөт: топтук көнүгүүлөр» (Уланды).
13.45 - 14.30	4-сессия. Шар окуу көндүмдөрүн баалоо боюнча мини-лекция жана практикалык иш
14.30– 15.30	5-сессия. Пландаштыруу
15.30 – 16.00	 Кофе-брейк
16.00 – 16.30	5-сессиянын уландысы, презентациялар, талкуулар.
16.30 – 17.00	Рефлексия. Суроо-жооп

Убакыт	Иш чара	Ресурстар жана эскертүүлөр				
25 мүнөт	<p>Учурашуу. «Өнөктөшүн тааныштыруу» көнүгүүсү</p> <p>Ф. катышуучуларды жуптарга бөлүп, бири-бирине 10 мүнөт ичинде өздөрү жөнүндө болушунча кеңири айтып берүүлөрүн өтүнөт, анткени аягында жуп бири-бирин чоң топко тааныштыруусу талап кылынат.</p> <p>Ф. флипчартка кандай маалымат талап кылынганын жазат:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Тренинг учурундагы жумушумдан эмнелерди күтөм? 2. Өзүмдүн кандай жактарымды баалайм? 3. Эмне менен сыймыктанам? 4. Өнөктөшүм менен эмнебиз окшош? <p>Андан кийин ар бир катышуучу өнөктөшүн жалпы топко тааныштырат (15 мүнөт).</p>	<p>Флипчарттар, маркерлер</p> <p>Эскертүү:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Суроолорду алдын-ала флипчартка же слайдга жазып даярдап койгула; • Тааныштыруу суроолордун тегерегинде гана болуусун көзөмөлдөгүлө. 				
60 мүнөт	<p>1-сессия. Кайтарым байланыш</p> <p>Ф. катышуучуларды 4 топко бөлүп, алдын ала даярдалган SWOT таблицасын топтордо талкуулап, толтурууну өтүнөт:</p> <p>Сөз байлыгы боюнча тренингде алынган материалдарды колдонууда мектеп администрациясы түзгөн пландын:</p> <table border="1" data-bbox="401 776 1203 1084"> <tr> <td data-bbox="401 776 802 914">Күчтүү жактары</td> <td data-bbox="802 776 1203 914">Алсыз жактары</td> </tr> <tr> <td data-bbox="401 914 802 1084">Мүмкүнчүлүктөр (тобокелдиктерди жеңүү жолдору)</td> <td data-bbox="802 914 1203 1084">Тобокелдиктер (коркунучтар)</td> </tr> </table> <p>Чакан топтордо иштөө - 15 мүнөт; жалпы топто презентация - 45 мүнөт.</p>	Күчтүү жактары	Алсыз жактары	Мүмкүнчүлүктөр (тобокелдиктерди жеңүү жолдору)	Тобокелдиктер (коркунучтар)	<p>Флипчарттар, маркерлер</p> <p>Эскертүү:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Талдоонун жыйынтыгын ушул модуль боюнча пландоодо да колдонушаарын эскерткиле.
Күчтүү жактары	Алсыз жактары					
Мүмкүнчүлүктөр (тобокелдиктерди жеңүү жолдору)	Тобокелдиктер (коркунучтар)					
10.30 – 11.00	 Кофе-брейк					
45 мүнөт	<p>2-сессия. Шар окуу</p> <p>Ф. катышуучулардын бирөөнө илимий текст берип, 15 секундда 120 сөз окуусун өтүнөт. Катышуучу окуп бүткөндөн кийин Ф. катышуучудан окуу учурунда кандай кыйынчылыктар келип чыкканын, убакыт жетиштүү же жетишсиз болгонун, кайсы сөздөрдү окуу кыйын болгонун ж.б. сурайт (текст колдонмого тиркелген).</p>	<p>Илимий (маалыматтык) текст</p>				

	<p style="text-align: center;">Мини-лекция</p> <p>Ф: Шар окуу – бул окуучулардын жаш өзгөчөлүктөрүнө ылайык, тыныш белгилерине көңүл буруу менен туура (катасыз), көркөм, ылдам окуусу. Шар окуу чечмелеп окуу (тыбыштарды аныктоо, аларды тамга менен байланыштыруу, муундарды кошуу, сөздөрдү жана сүйлөмдөрдү түзүү) менен окуганын түшүнүүнүн ортосундагы көпүрө болуп саналат. Шар, экспрессивдүү жана тексттин маанисин чагылдырып окуу окуучунун окуганын түшүнгөндүгүнүн айкын белгиси болуп эсептелет.</p> <p style="text-align: center;">«Шар окуу» деген эмне?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Туура окуу– сөздөрдү толук, катасыз жана так айтып окуу. • Окуу ылдамдыгы/темп - Текстти түшүнө турган ылдамдыкта окуу. • Көркөм окуу –эмоционалдуу, жандуу бирок шар окуу; • Тыныш белгилерине көңүл буруп окуу - Окуп жатканда тыныш белгилерин тыным жана интонация аркылуу белгилөө. <p style="text-align: center;">Окуу формалары:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Үлгүлүү окуу; • Биргелешип окуу; • Башкарып окуу; • Өз алдынча окуу. <p>Презентациянын аягында Ф. катышуучуларга өтүлгөн материал боюнча суроолорду берип, түшүнүп-түшүнбөгөнүн аныктайт. Презентация - 15 мүнөт. Презентацияны талкуулоо - 15 мүнөт.</p> <p>Андан кийин Ф. катышуучуларга Паата Папаванын катышуусу менен тартылган «Ири форматтагы китептер» видеосун көрүүнү, чоң китептерди базалык окуу көндүмдөрүн өркүндөтүү максатында колдонууну талкуулоону сунуштайт.</p>	<p style="text-align: center;">Power Point Презентациясы «Шар окуу»</p> <p><u>Эскертүү:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ноябрдагы 2 күндүк биринчи тренингде жалпы маалымат берилгендигин кыскача эске салгыла; • Убакытты үнөмдөө максатында тереңдетип талкуулоого жол бербегиле; • Катышуучулардын иш аракетинин негизги бөлүгү пландаштырууда экенин эске салгыла. <p style="text-align: center;">Видео «Ири форматтагы китептер»</p>
45 мин	<p>3-сессия. Шар окуу көндүмү кантип өркүндөтүлөт: топтук көнүгүүлөр «Жемиштер салаты» көнүгүүсү (10 мүнөт)</p> <p>Катышуучулар тегерете отурушат же турушат. Ф. катышуучулардан «алма», «банан», «мандарин», «апельсин» жана «киви» ырааттуулугу боюнча санашат. Андан кийин Ф. «банан» сөзүнө туш келген катышуучулардан орундарын алмашууну өтүнөт. Бардык «банандар» өз орундарынан туруп, жаңы орун таап отуруулары зарыл. Катышуучулар орун алмашып жатканда Ф. бир катышуучунун ордун ээлеп алат. Орун жетпей калган катышуучу оюндун алып баруучусу болуп, «алмалардан» «мандариндерден» же «кивилерден» орун алмашууну өтүнөт. Эгерде алып баруучу «жемиш салаты», - деп айтса, оюндун бардык катышуучулары орундары менен алмашышат.</p> <p>Андан кийин Ф. «бирдей жемиштерден» турган 5 топту түзөт.</p>	<p style="text-align: center;">Флипчарттар, маркерлер, кайчы, клей, кагаз скотч, түстүү кагаз</p>

	<p>Ф. топтордун арасында «Шар окуу» модулуна сунушталган көнүгүүлөрдү иш жүзүндө сынап, керек болсо аларга өзгөртүү киргизүү үчүн ой бөлүштүрөт.</p> <p>1-топ: «Жаңырык», «Көп ирет кайталап окуу», «Чекит, чекит, үтүр...», (4-модуль, 35-38-беттер);</p> <p>2-топ: «Үлгүлүү окуу», «Сөздү тегеректе» (4-модуль, 39-44-беттер);</p> <p>3-топ: «Окурмандын телефону», «Сөздөрдү ажырат», «Тоскоолдуктар» менен окуу», (4-модуль, 45-53-беттер);</p> <p>4-топ: «Муундар таблицасы», «Шульте таблицалары», «Сөз пирамидасы» (4-модуль, 54-61-беттер);</p> <p>5-топ: «Слалом», «Тез окуу», «Окурман театры (4-модуль, 62-68-беттер).</p> <p>Чакан топтордо иштөө - 20 мүнөт. Бир ыкманы колдонуу менен өтүлгөн сабактын бөлүгүн көрсөтүү - 60 мүнөт.</p>	<p><u>Эскертүү:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Топтор өздөрүнө бөлүнгөн ыкмалардын бирөөсүн гана презентацияга даярдап, кыска убакытта түшүндүрүп берүүсүн эскерткиле. • Топтордун убакытты оптималдуу пайдалануусун такай көзөмөлгө алгыла. 				
12.30-13.15	 Түштөнүү					
30 мин	<p>3-сессиянын уландысы. Шар окуу көндүмү кантип өркүндөтүлөт: топтук көнүгүүлөр</p>					
45 мүнөт	<p>4-сессия. Шар окуу көндүмдөрүн баалоо боюнча мини-лекция жана практикалык иш</p> <p>Ф. сунушталган баалоо куралдарын колдонуп, чакан топтордо таблицаны толтурууну өтүнөт.</p> <table border="1" data-bbox="214 836 1339 1075"> <tr> <td data-bbox="214 836 493 1075">Бул куралдын жардамы менен кайсы көндүмдөр бааланат?</td> <td data-bbox="493 836 777 1075">Аткаруу тартиби</td> <td data-bbox="777 836 1060 1075">Куралды колдонуу үчүн сабактын бөлүгү/окутуунун этабы</td> <td data-bbox="1060 836 1339 1075">Окутуу программасын/ процессин жакшыртуу үчүн баалоонун натыйжаларын колдонуу</td> </tr> </table>	Бул куралдын жардамы менен кайсы көндүмдөр бааланат?	Аткаруу тартиби	Куралды колдонуу үчүн сабактын бөлүгү/окутуунун этабы	Окутуу программасын/ процессин жакшыртуу үчүн баалоонун натыйжаларын колдонуу	<p>Power Point Презентациясы «Шар окуу көндүмдөрүн баалоо»</p>
Бул куралдын жардамы менен кайсы көндүмдөр бааланат?	Аткаруу тартиби	Куралды колдонуу үчүн сабактын бөлүгү/окутуунун этабы	Окутуу программасын/ процессин жакшыртуу үчүн баалоонун натыйжаларын колдонуу			

60 мүнөт	<p>5-сессия. Пандаштыруу.</p> <p>Ф: Урматтуу коллегалар, ушул модулдагы материалдар менен таанышуудагы сиздердин негизги максатыңыздар башталгыч класстардын мугалимдеринин бул модулдагы ыкмаларды, көнүгүүлөрдү сабактарында ырааттуу, туура, максаттуу колдонуусун көзөмөлдөө менен алардын алдында пайда болгон кыйынчылыктарды жеңүүгө жардам берүү экендигин унутпашыңыздар керек.</p> <p>А бул ишти өзүңүздөр ырааттуу, системалуу жүргүзүү үчүн жасалуучу иштерди пландаштырып алуу зарылчылыгы келип чыгат.</p> <p>Азыркы сессиябыз ошол пландаштырууга байланыштуу.</p> <p>Ф.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Катшыуучуларды 6 топко бөлгүлө (2 топ: директорлор, 2 топ: ОББлар, 2 топ: китепканачылар). • Төмөнкү таблицаны сунуштагыла: <table border="1" data-bbox="346 604 1255 701"> <thead> <tr> <th>№</th> <th>Аткарылуучу иш чаралар</th> <th>Жооптуу</th> <th>Мөөнөтү</th> <th>Эскертүү</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>	№	Аткарылуучу иш чаралар	Жооптуу	Мөөнөтү	Эскертүү						<p><u>Эскертүү:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Топторго (директорлор, ОББлар, китепканачылар) көрсөтмөлөрдү берүүдө 3 модулдун инструкциясын колдонула • Катшыуучулар пландарды ийгиликтүү түзүүсү үчүн ар бир топко (тактап айтканда, директорлорго, ОББларга, китепканачыларга) багыттама суроолордун (вопросы-подсказки) тизмегин түзүп алыңыздар.
№	Аткарылуучу иш чаралар	Жооптуу	Мөөнөтү	Эскертүү								
15.30 – 16.00	 Кофе-брейк											
30 мүнөт	5-сессиянын уландысы, презентациялар, талкуулар.											
30 мүнөт	Рефлексия. Суроо-жооп											

3-күн. 5-модуль: Окуганын түшүнүү

ТРЕНИНГДИН ПРОГРАММАСЫ

8.30 - 9.00	Катышуучуларды каттоо
9.00 – 9.30	Учурашуу. 1-сессия. Өткөрүлгөн «Шар окуу» боюнча тренинг тууралуу кайтарым байланыш жана рефлексия
9.30-10-15	2-сессия. Мини-лекция: «Окуганын түшүнүү»
10.15-10.30	3-сессия. Практикалык иш: «Окуганын түшүнүү көндүмдөрүнө үйрөтүүнүн стратегиялары»
10.30 – 11.00	 Кофе-брейк
11.00- 11.45	3-сессиянын уландысы. Окуганын түшүнүүгө үйрөтүүнүн стратегиялары <i>Практикалык иш</i>
11.45-12.30	4-сессия. Практикалык иш: «Башталгыч класстардын окуучуларынын окуганын түшүнүү көндүмдөрү кантип өркүндөтүлөт: топтук көнүгүүлөр»
12.30-13.15	 Түштөнүү
13.15-14.00	4-сессиянын уландысы. Практикалык иш: «Башталгыч класстардын окуучуларынын окуганын түшүнүү көндүмдөрү кантип өркүндөтүлөт: топтук көнүгүүлөр»
14.00-15.00	5-сессия. Окуганын түшүнүү көндүмдөрүн баалоо боюнча мини-лекция жана практикалык иш
15.00 –15.30	 Кофе-брейк
15.30 – 16.30	6-сессия. Пландаштыруу
16.30 – 17.00	Рефлексия. Тренингдин аягы

Убакыт	Иш - чара	Ресурстар жана эскертүүлөр
9.00-9.10	<p>Учурашуу. «Бүгүн мен үчүн жакшы күн, анткени ...» Жакшы маанай жаратуу үчүн Ф. катышуучуларды тегерек тургузуп, алардан «Бүгүн мен үчүн жакшы күн, анткени.....», - деген сүйлөмдү толуктап бүтүрүүнү өтүнөт (15 мүнөт). Ар бир катышуучу бул сүйлөмдү улантып, бүтүрүүсү зарыл.</p>	<p>Эскертүү: катышуучуларды 4 топко бөлүп алсак болот.</p>
9.10-9.30	<p>1-сессия. Кайтарым байланыш Ф. ар бир катышуучудан эки башка түстөгү стикер алып, анын бирине «Менин күткөндөрүм», экинчисине «Мени тынчсыздандырган нерселер», - деп жазууларын өтүнөт. Мунун баары шар окуу боюнча тренингге тиешелүү болуусу шарт.</p> <p>Андан кийин каалоочулар жазгандарын бардык катышуучуларга окуп беришет. Ал эми жалпы топ биргелешип, сунуштар, кеңештер жана консультациялар аркылуу катышуучуга тынчсызданган ойлордон арылууга жардам беришет. Жекече иштөө 5 мүнөт. Жалпы топто талкуулоо - 30 мүнөт.</p>	<p>Стикерлер, флипчарттар, маркерлер</p>
9.30-10.15	<p>2-сессия. Окуганын түшүнүү Мээ чабуулу: «Окуганын түшүнүү» деген эмне? Ар бир топ өзүнүн аныктамасын жана сүрөттөмөсүн берет. Жоопторду Ф. флипчартка жазат.</p> <p>Мини-лекция Окуганын түшүнүү – окуган текстинин маанисин түшүнүү жөндөмдүүлүгү, аны интерпретациялоо жана окуган текстине карата өз пикирин/мамилесин калыптандыруу көндүмү. Бул башталгыч мектептен тартып окуучуларды үйрөтүү зарыл болгон маанилүү көндүм болуп саналат.</p> <p>Окуганын түшүнүүнүн деңгээлдери:</p> <ul style="list-style-type: none"> • сөзмө-сөз түшүнүү • ой жүгүртүп, талдап түшүнүү • сынчыл баа берүү менен түшүнүү <p>Окуганын түшүнүүгө үйрөтүүнүн стратегиялары:</p> <ul style="list-style-type: none"> • окуганга чейин • окуу учурунда • окугандан кийин 	<p>Power Point Презентациясы «Окуганын түшүнүү»</p>
10.15-10.30	<p>3-сессия. Окуганын түшүнүүгө үйрөтүүнүн стратегиялары Практикалык иш Ф. катышуучуларды туулган жыл мезгилдери боюнча 4 топко бөлөт. Топтордон өз педагогикалык тажрыйбаларына таянып, таблицаны толтурууну өтүнөт:</p>	<p>Стикерлер, флипчарттар, маркерлер, 5-модуль</p>

	Стратегия	Максаты	Болжолдуу көнүгүүлөрдүн тизмеси/ түшүндүрмөсү	
	<p>Андан кийин Ф. топтордон төмөнкүлөрдү окуп чыгып, талкуулап, жогорудагы таблицаны кайрадан толтурууну өтүнөт.</p> <p>1-топ: «Окуганга чейин» окуу баскычынын стратегиялары (5-модуль, 10-14-беттер); 2-топ: «Окуу учурунда» окуу баскычынын стратегиялары (5-модуль, 15-26-беттер); 3-топ: «Окугандан кийин» окуу баскычынын стратегиялары (5-модуль, 27-38-беттер); 4-топ: Илимий-популярдуу тексттер менен иштөөнүн өзгөчөлүктөрү (5-модуль, 39-42-беттер).</p> <p>Чакан топтордо иштөө - 30 мүнөт. Жалпы топто презентация кылуу жана талкуулоо - 30 мүнөт.</p>			
10.30 – 11.00	 Кофе-брейк			
11.00.-11.45	3-сессиянын уландысы. Окуганын түшүнүүгө үйрөтүүнүн стратегиялары Практикалык иш			Стикерлер, флипчарттар, маркерлер, 5-модуль
11.45-12.30	4-сессия. Окуганын түшүнүү көндүмдөрү кантип өнүктүрүлөт: топтук көнүгүүлөр «Логикалык байланыш» Ф. топторго ар түрдүү сүйлөмдөрдү берип, башка топтордон логикалык байланышы бар сүйлөмдөрдү табууну өтүнөт. Натыйжада мааниси толук текст түзүлүүсү зарыл. Катышуучулар толук тексттерин жалпы топко окуп, тексттин логикалык байланышын далилдейт (6 сүйлөмдөн турган 5 текст колдонмонун аягына тиркелген). Андан кийин Ф. 5 топтун арасында окуганын түшүнүү боюнча модулда сунушталган көнүгүүлөрдү бөлүштүрөт, иш жүзүндө сынап текшерүүнү, керек болсо өзгөртүүлөрдү киргизүүнү өтүнөт. 1-топ: «Китеп дүйнөсүнө кош келиңиз!», «Ачкыч сөздөр», «Китеп менен тааныштыруу (китептин бөлүктөрү)», «Сүрөттүү китеп менен иштөө», «Б/Б/Б (билем, билгим келет, билдим)», «ИНСЕРТ», «Мен-Сен-Биз (Ойлоону – Жупта иштөө – Баары менен бөлүшүү)», «Мээ чабуулу» (5-модуль, 55-68-беттер); 2-топ: «Ооба/жок карточкалары», «Кутучадагы табышмак», «Алдын ала баамдап айтуу», «Тыным жасап окуу», «Бул китеп/чыгарма эмне тууралуу болорун элестетчи», «Анык же анык эмес ырастоолор», «Чыгарманын айлампасы», «Окуянын картасы», «Сюжеттик сызык» (5-модуль, 69-83-беттер);			5 текст түзүү үчүн сүйлөмдөрдүн топтому. Мугалимдер үчүн нускаманын тиркемесинен караңыз, Флипчарттар, маркерлер, кайчы, клей, кагаз скотч, түстүү кагаз, 5-модуль.

	<p>3-топ: «Кол (беш манжа)», «Чыгарманын дарагы», «Окуялардын жана каармандардын галереясы», «Комикс түзүү», «Стикер-аңгеме», «Сүрөтчүнүн жообу», «Текст – Мен – Жыйынтык/Корутунду», «Сыйкырдуу баштык» (5-модуль, 84-94-беттер);</p> <p>4-топ: «Ачык» жана «жабык» суроолор», «Толкундун эффекти», «Суроолордун «ромашкасы», «Суроолор айлампасы», «Ысык» отургуч», «Кластер», «Топ», «Кроссворд түзүү» (5-модуль, 95-106-беттер);</p> <p>5-топ: «Викторина», «Жомоктук кулактандыруулар жана телеграммалар», «Жомоктуу ребус», «Өз атоонду ойлон», «Табышмак-үй», «Сюжет» (5-модуль, 107-114-беттер).</p> <p>Чакан топтордо иштөө - 30 мүнөт. Бир ыкманы колдонуу менен өткөрүлгөн сабакты көрсөтүү - 60 мүнөт.</p>	<p>Эскертүү:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Топтор өздөрүнө бөлүнгөн ыкмалардын бирөөсүн гана презентацияга даярдап, кыска убакытта түшүндүрүп берүүсүн эскерткиле. • Топтордун убакыты оптималдуу пайдалануусун такай көзөмөлгө алгыла. 				
12.30-13.15	 Түштөнүү					
13.15-14.00	<p>4-сессиянын уландысы. Окуганын түшүнүү көндүмдөрү кантип өнүктүрүлөт: топтук көнүгүүлөр</p>					
14.00-15.00	<p>5-сессия. Окуганын түшүнүү көндүмдөрүн баалоо боюнча мини-лекция жана практикалык иш</p> <p>Ф. окуганын түшүнүү көндүмдөрүн баалоо үчүн сунушталган куралды колдонуп, топтордо төмөнкү таблицаны толтурууну өтүнөт:</p> <table border="1" data-bbox="373 760 1495 997"> <tr> <td data-bbox="373 760 655 997">Бул куралдын жардамы менен кайсы көндүмдөр бааланат?</td> <td data-bbox="663 760 932 997">Аткаруу тартиби</td> <td data-bbox="940 760 1209 997">Куралды колдонуу үчүн сабактын бөлүгү/окутуунун этабы</td> <td data-bbox="1218 760 1495 997">Окутуу программасын/ процессин жакшыртуу үчүн баалоонун натыйжаларын колдонуу</td> </tr> </table>	Бул куралдын жардамы менен кайсы көндүмдөр бааланат?	Аткаруу тартиби	Куралды колдонуу үчүн сабактын бөлүгү/окутуунун этабы	Окутуу программасын/ процессин жакшыртуу үчүн баалоонун натыйжаларын колдонуу	<p>Power Point Презентациясы</p> <p>«Окуганын түшүнүү көндүмдөрүн баалоо»</p>
Бул куралдын жардамы менен кайсы көндүмдөр бааланат?	Аткаруу тартиби	Куралды колдонуу үчүн сабактын бөлүгү/окутуунун этабы	Окутуу программасын/ процессин жакшыртуу үчүн баалоонун натыйжаларын колдонуу			
15.00 – 15.30	 Кофе-брейк					
15.30-16.30	<p>6-сессия. Пандаштыруу.</p> <p>Ф.: Урматтуу коллегалар, ушул модулдагы материалдар менен таанышуудагы сиздердин негизги максатыңыздар башталгыч класстардын мугалимдеринин бул модулдагы:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ыкмаларды; - көнүгүүлөрдү; - окуу көндүмдөрүн баалоо ыкмаларын сабактарында, окуу көндүмдөрүн өнүктүрүүгө арналган класстан тышкаркы иштерде жана класстан тышкаркы окууларда ырааттуу, туура, максаттуу колдонуусун көзөмөлдөө менен алардын алдында пайда болгон кыйынчылыктарды жеңүүгө жардам берүү экендигин унутпашыңыздар керек. 	<p>Эскертүү:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Топторго (директорлор, ОББлар, китепканачылар) көрсөтмөлөрдү берүүдө 3-модулдун инструкциясындагы пландыштыруу 				

	<p>А. бул ишти өзүңүздөр ырааттуу, системалуу жүргүзүү үчүн жасалуучу иштерди кайрадан эле пландаштырып алуу зарылчылыгы келип чыгат. Азыркы сессиябыз ошол пландаштырууга байланыштуу.</p> <p>Ф.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Катшыуучуларды 6 топторго бөлгүлө (2 топ: директорлор, 2 топ: ОББлар, 2 топ: китепканачылар). • Төмөнкү таблицаны сунуштагыла: <table border="1" data-bbox="478 347 1388 443"> <thead> <tr> <th data-bbox="478 347 558 409">№</th> <th data-bbox="558 347 842 409">Аткарылуучу иш-чаралар</th> <th data-bbox="842 347 1024 409">Жооптуу</th> <th data-bbox="1024 347 1207 409">Мөөнөтү</th> <th data-bbox="1207 347 1388 409">Эскертүү</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="478 409 558 443"></td> <td data-bbox="558 409 842 443"></td> <td data-bbox="842 409 1024 443"></td> <td data-bbox="1024 409 1207 443"></td> <td data-bbox="1207 409 1388 443"></td> </tr> </tbody> </table>	№	Аткарылуучу иш-чаралар	Жооптуу	Мөөнөтү	Эскертүү						<p>көнүгүүсүнүн көрсөтмөсүн колдонула</p> <ul style="list-style-type: none"> • Катшыуучулар пландарды ийгиликтүү түзүүсү үчүн ар бир топко (тактап айтканда, директорлорго, ОББларга, китепканачыларга) багыттама суроолордун (вопросы-подсказки) тизмегин түзүп алыңыздар.
№	Аткарылуучу иш-чаралар	Жооптуу	Мөөнөтү	Эскертүү								
16.30-17.00	Рефлексия. Суроо-жооптор. Тренингди жыйынтыктоо											